

OPENBAAR

TER BESLISSING

Aan Minister

nota

Goedkeuring aanbieden stukken PH voor MR 17 mei

Datum

2 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/108050

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Zee

Beslistermijn

10 mei 2023

Bijlage(n)

6

Aanleiding

Het Programma Noordzee 2022-2027 kondigt een Partiële Herziening (PH) aan waarin windenergiegebieden dienen te worden aangewezen voor de periode na 2031. In het bewindspersonenoverleg (BWO) over de PH van 30 maart jl. is besloten twee samenhangende Kamerbrieven over de conclusies van het overleg te sturen aan de Tweede Kamer. Het betreft de Kamerbrieven:

1. 'Partiële Herziening Programma Noordzee 2022-2027'
2. 'Ruimtelijke samenhang windparken en mijnbouwactiviteiten op zee'

Na behandeling in de Commissie voor de Fysieke Leefomgeving (CFL) van 25 april is vaststelling in de MR van 17 mei de enige mogelijkheid beide brieven voor het CD Water van 7 juni aan de Kamer te kunnen sturen.

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met beide brieven en met de bijlagen
- De Kamerbrief over de Partiële Herziening te ondertekenen
- Akkoord te gaan beide brieven als één punt te agenderen in de MR
- Het aanbiedingsformulier te tekenen

Kernpunten

- In het BWO is afgesproken dat u de conclusies over de ambitie, scope en tijdsplan van de PH in een Kamerbrief zou samenvatten. Dit is de **Kamerbrief 'Partiële Herziening Programma Noordzee 2022-2027'** (bijlage 3).
- U verstuurt deze brief namens de ministers voor N&S en VRO, en in afstemming met de minister van LNV, de minister voor K&E en de staatssecretaris EZK.
- Vanwege het mei-reces zijn nog niet alle parafen verkregen. Deze zijn uiterlijk voorzien op 11 mei.
- De brief is behandeld in de CFL. Hierbij waren geen aandachtspunten. De brieven kunnen daarmee zonder behandeling in de RFL in de MR behandeld als hamerstuk en na vaststelling worden verstuurd aan de Tweede Kamer.
- In het BWO was een notitie van EZK (K&E en Groningen en Ondergrond) over de samenhang tussen windenergie op zee en mijnbouw onderdeel van de discussie. Geconcludeerd werd een op deze notitie gebaseerde **Kamerbrief 'Ruimtelijke samenhang windparken en**

- **mijnbouwactiviteiten op zee'** (bijlage 4) parallel aan de Kamerbrief over de PH aan de Kamer aan te bieden.
- Deze brief wordt door de minister voor K&E mede namens u en de staatssecretaris EZK verstuurd.
- Vanwege het reces wordt ook op deze brief parallel met uw akkoord ook akkoord gezocht van de minister voor K&E en de staatssecretaris EZK.
- Ook deze Kamerbrief is behandeld in de CFL. Vanwege de inhoudelijke samenhang met de brief over de PH is het voorstel beide brieven als onderdeel van één hamerpunt vast te stellen in de MR van 17 mei en vervolgens aan de Kamer te sturen.
- Ter aanbieding aan de MR wordt het bijgevoegde aanbiedingsformulier (bijlage 2) gebruikt.
- Naast de Kamerbrieven is de brief van de voorzitter van het NZO en de appreciatie daarvan (bijlage 5) bijgevoegd.
- In de Kamerbrief '**Partiële Herziening Programma Noordzee 2022-2027**' wordt naar deze documenten verwezen, deze documenten worden ook naar de Tweede Kamer verstuurd.
- Verder is ook de beslisnota van 5 juli 2022 bijgevoegd (bijlage 6), zodat de besluitvorming herleidbaar is.
- Bijlage 5 en 6 zijn al gelakt. Het betreft alleen bescherming persoonlijke levenssfeer. Op verzoek van de voorzitter van het NZO is haar naam niet weggelakt.

Datum

2 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/108050

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Zee

Aan

Minister

Bijlage(n)

6

Krachtenveld

- De Kamerbrieven zijn uitgebreid ambtelijk afgestemd. Er zijn geen openstaande probleempunten voor beide brieven.
- Het MR-advies (bijlage 1) gaat in op verdere aandachtspunten.
- De dgRWS is per mail akkoord. HBJZ en DGLM zijn betrokken in de lijn.

Toelichting

- U kunt in de MR uw collega voor K&E vragen om een toelichting op de Kamerbrief van EZK, mocht daar behoefte aan zijn.
- De minister voor N&S en de minister van LNV zijn akkoord met de Kamerbrief over de PH.
- Bij EZK en VRO kan, i.v.m. reces, ministeriële toestemming voor de brieven verkregen worden vanaf 8 mei.

Politieke context

De afspraken in het Coalitieakkoord over de verduurzaming van de energievoorziening zijn vertaald naar een ambitie voor windenergie op de Noordzee. In de PH worden, onder voorwaarden, voldoende windenergiegebieden aangewezen om uitzicht te houden op de realisatie van de ambitie voor windenergie op zee. In het Coalitieakkoord zijn daarnaast ook afspraken gemaakt over steun voor gaswinning op de Noordzee.

Financiële/juridische overwegingen

Gedurende de PH dienen de inpassingskosten van windenergie op zee inzichtelijk te zijn op het moment dat het concept wordt vastgesteld (verwacht januari 2025) en dient overeenstemming over de dekking te zijn bereikt op het moment van definitieve vaststelling (verwacht rond september 2025). Normaal gesproken valt

deze periode samen met de formatieperiode van een nieuw Kabinet, als de verkiezingen volgens planning worden gehouden.
De uitwerking van de instrumenten voor sturing op de ruimtelijke samenhang tussen windparken en mijnbouwactiviteiten en op het reserveren van ruimte voor *clearways* vraagt mogelijk aanpassing van wet- en regelgeving. Dit is onderwerp van verdere uitwerking door de staatssecretaris van EZK en de minister voor Klimaat en Energie.

Strategie

Het Noordzee Overleg (NZO) is geconsulteerd en aandachtspunten meegegeven door het NZO worden meegenomen in de PH. Het Noordzee Overleg heeft aandachtspunten meegegeven voor de uitwerking van de PH. Zie hiervoor de bijlagen.

Communicatie

Met DCO wordt gekeken in hoeverre een persbericht of woordvoering aan de orde is.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	MR-advies Kamerbrieven Partiële Herziening PNZ 2022-2027	
2	Aanbiedingsformulier MR Partiële Herziening 17 mei	Ter tekening
3	Kamerbrief Partiële Herziening Programma Noordzee 2022-2027	Kamerbrief MIenW mede namens MN&S en MVRO, afgestemd met MLNV, sEZK, MKE over de opzet van de PH Ter ondertekening
4	Kamerbrief Ruimtelijke samenhang windparken en mijnbouwactiviteiten op zee	Kamerbrief MKE mede namens MIenW en sEZK over noodzaak sturingsinstrumentarium Advies: Akkoord geven
5	Brief van voorzitter NZO en de appreciatie	Gelakt, het betreft alleen bescherming persoonlijke levenssfeer
6	Onderliggende beslisnota juli 2022	Gelakt, het betreft alleen bescherming persoonlijke levenssfeer

Datum

2 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/108050

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Zee

Aan

Minister

Bijlage(n)

6

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
5 juli 2022	Beslisnota Bewindspersonennotitie Partiële Herziening Programma Noordzee	Beslisnota over inrichting verkennde fase en onderzoeksopgave voor de Partiële Herziening.

Datum

2 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/108050

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Zee

Aan

Minister

Bijlage(n)

6

Aan
Van Minister
WOM/ZEE

nota

Bewindspersonennotitie Partiële Herziening Programma
Noordzee

TER BESLISSING

Datum
5 juli 2022

Onze referentie
IENW/BSK-2022/162745

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke leven

Beslistermijn
7 juli 2022

Bijlage(n)
3

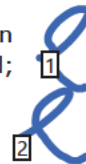
Aanleiding

Op 18 maart 2022 werd het Programma Noordzee 2022-2027 (PNZ) vastgesteld door het kabinet en aangeboden aan de Tweede Kamer. Hoofdstuk 9 (Ruimtelijke Ordening) wijst windenergiegebieden voor de realisatie van de klimaatambities van het kabinet tot 2030. Het PNZ kondigde ook een Partiële Herziening (PH) aan waarmee windenergiegebieden moeten worden aangewezen voor de periode 2030-2040. Bijgevoegde bewindspersonennotitie vraagt om akkoord op de aanpak voor deze Partiële Herziening.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beslispunten uit de bewindspersonennotitie die parallel aan U en andere betrokken bewindspersonen wordt voorgelegd:

1. De inrichting van een verkennende fase, met als doel begin 2023 te kunnen besluiten over ambitie, scope en fasering van de PH en bijbehorend tijdpad;
2. De onderzoekopgave voor deze verkenning passend te laten zijn bij de bovenkant van de bandbreedte van energiescenario's (72 GW).

Kernpunten

- Nieuwe inzichten (Coalitieakkoord, Oekraïne crisis, RePowerEU) nopen tot een grotere ambitie voor windenergie-op-zee.
- Stakeholders vragen in den brede om het vermijden van een stukje-bij-beetje tactiek voor nieuwe windenergieopgaven. Zij vragen om het langetermijnperspectief van windenergie-op-zee ten einde duidelijkheid te krijgen over de totale opgave waarbinnen sectorale belangen moeten worden gewogen.
- De snelheid van de realisatie van windparken moet na 2030 behouden blijven (met het oog op behalen klimaatambities, ten behoeve van de industrie die afhankelijk is van het aanbod van duurzame energie, en met het oog op de toeleveringsketen van windparkexploitanten).
- Het uitwerken van het langetermijnperspectief, het in kaart brengen van sectorale ambities en de vertaling daarvan naar ruimtelijke implicaties, de integrale en toekomstbestendige afweging van die ambities, dat alles is complex en vraagt tijd. Dit staat op gespannen voet met de noodzaak tempo te houden.

Overzicht van opmerkingen bij 07 Geen MR-stuk (wel bijlage bij Kamerbrief) – Bijlage 6 Onderliggende beslisnota juli 2022.pdf

---

Pagina: 1

 Nummer: 1   Auteur: Mobile User   Datum: 6-7-2022 18:13:58

 Nummer: 2   Auteur: Mobile User   Datum: 6-7-2022 18:13:59

 Nummer: 3   Auteur: Harbers, Mark   Datum: 16-5-2023 10:24:31

Ook kijken of vraagstuk van passages voor pleziervaart indachtig de toezegging in CD Maritiem meegenomen kan worden in de uitwerking.

- Als oplossing zou na de verkenning een gefaseerde aanpak voorgesteld kunnen worden, waarbij 1) in een eerste Partiële Herziening met urgentie windenergiegebieden worden aangewezen gericht op continuïteit, maar passend binnen de langetermijnvisie, en 2) in een tweede Partiële Herziening de eventueel verder nodige windenergiegebieden en andere sectorale ambities kunnen uitgewerkt, gericht op de langere termijn en een Noordzee-brede ruimtelijke visie.
- Beide PHs dienen toekomstbestendig te worden uitgevoerd en dat kan alleen als de langetermijnambitie voor windenergie als onderzoeksopgave meegenomen kan worden in een Verkenkende Fase van de PH.
- Deze Verkenkende Fase is nodig om vast te stellen wat mogelijk is in een eerste snelle PH en wat daarna eventueel nog nodig is in een tweede PH. Zoekgebied 6/7 speelt daarbij een sleutelrol.
- Op basis van deze Verkenning kan nadere besluitvorming over de fasering van de PH plaatsvinden in Q1 2023, waarmee u dan samen met betrokken bewindspersonen de kaders voor ambitie, scope en planning mee zult geven.

Datum
5 juli 2022

Onze referentie
IENW/BSK-2022/162745

Bijlage(n)
3

Aan
Minister

Van
WOM/ZEE

Toelichting

- Bovenstaande kernpunten worden uitgewerkt in de bewindspersonennotitie (het voorgestelde besluit), Bijlage 2 (redenen verhoogde energieambitie en noodzakelijke tempo van de uitrol van windenergie-op-zee volgens de minister voor Klimaat en Energie) en Bijlage 3 (sleutelrol van zoekgebied 6/7 in de PH).
- Voorafgaand aan het DG overleg Noordzee (23 juni) was niet duidelijk of er interdepartementaal consensus zou zijn over de onderzoeksopgave voor de Verkenkende Fase van de PH. Daarom werd u eerder geadviseerd een bewindspersonenoverleg (BWO) over de aanpak van de PH te beleggen. Het DG overleg bleek unaniem over de aanpak. Deze consensus is verwoord in de bewindspersonennotitie die nu parallel aan de ministers van IenW, LNV, DEF, FIN en voor N&S, VRO en K&E, en de staatssecretaris van EZK wordt voorgelegd. Bij te verwachten politiek akkoord met de consensus uit het DG overleg is een BWO nu niet nodig. De beslistermijn van 7 juli biedt eventueel ruimte om alsnog dat BWO op 14/7 door te laten gaan, indien er geen politiek akkoord zou zijn.
- De notitie en bijlagen hebben akkoord van RWS.

Politieke context

De Partiële Herziening is aangekondigd in het PNZ. De hier voorgestelde onderzoeksopgave voor windenergie-op-zee wijkt af van wat het PNZ aangaf (PNZ ging uit van 17 GW, terwijl de onderzoeksopgave passend de bovenkant van de energiescenario's grofweg neerkomt op 29 GW voor de (gefaseerde) PH. Zoals beschreven in bijlage 2 past deze hogere onderzoeksopgave bij nieuwe ontwikkelingen en kabinetsbeleid en sluit aan bij de brede wens om helderheid over de langere termijn. Tegelijkertijd vertaalt zich dit in een groter ruimtebeslag op de Noordzee, hetgeen ten koste gaat van andere belangen, zoals visserij. Ook de vissers willen duidelijkheid over de lange termijn en dit is waarom ook LNV de aanpak uit de notitie steunt. Wel kan dit het debat met tegenstanders van de klimaatambitie en windenergie-op-zee versterken.

Financiële/juridische overwegingen

De aanwijzing van windenergiegebieden in de PH is een voorwaarde op basis van de Wet windenergie op zee voor de uitgave van kavels voor windparken. Het is zelf geen onomkeerbaar besluit.

De dekking en verdeling van de gevolgcosten van de aanwijzing van windenergiegebieden moet op het moment van vaststellen van de PH (al dan niet gefaseerd) zijn overeengekomen. Dit zal een grote opgave zijn, gelet op de omvang van de kosten. Voor IenW betreft dat scheepvaartveiligheid (DGLM), toezicht, handhaving en vergunningverlening (RWS).

Krachtenveld

Interdepartementaal is LNV het meest kritisch op een verhoogde ambitie met het oog op visserij en ecologische inpasbaarheid. Binnen EZK hebben de staatssecretaris (Mijnbouw) en de minister voor K&E verschillende belangen (mijnbouw versus windenergie-op-zee). De belangen van DEF (oefengebieden) worden niet geschaad. FIN zal scherp zijn op de dekking van de gevolgcosten, maar dit speelt nog niet in de Verkennende Fase.

De stakeholders in het Noordzeeoverleg steunen breed het belang van een toekomstbestendige invulling van de ruimtelijke ordening en vragen dus duidelijkheid over de totale windenergie-op-zee ambitie.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

5 juli 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/162745

Bijlage(n)

3

Aan

Minister

Van

WOM/ZEE

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Bewindspersonennotitie	
2	Onderbouwing opgave windenergie op zee voor Partiële Herziening	In de bewindspersonennotitie is dit bijlage 1
3	Sleutelrol zoekgebied 6/7	In de bewindspersonennotitie is dit bijlage 2